

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

**ÇANAKKALE BORSA İSTANBUL
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU
LİSESİ
2023-2024 EĞİTİM- ÖĞRETİM
YILI**

PROJE DOSYASI

**HAZIRLAYAN:
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ZÜMRESİ**

Sözlük özgürlüktür

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ

*"Dilimizin Zenginlikleri Projesi"
kapsamında okulumuzda yapılacak söz
varlığını zenginleştirme çalışmaları ile
öğrencilerin dilimizin zenginliklerini
tanıması, kültür taşıyıcısı olan
sözcüklerimizle buluşması, buna bağlı
olarak dili iyi kullanması ve düşünce
dünyasını geliştirmesi amaçlanmıştır.*

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

KASIM AYI ETKİNLİKLERİMİZDEN ÖRNEKLER

“KLASİK ESER OKUMALARI”

- **OKUL YÜRÜTME
KOMİSYONU KURULMASI**
- **PANO HAZIRLAMA**
- **BİLEN OTURUR ETKİNLİĞİ**
- **SÖZLÜK TASARIMI**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ

OKUL YÜRÜTME KURULU

OKUL MÜDÜRÜ: Ergun ŞEN

MÜDÜR YARDIMCISI: Sedef ESKİNOBA

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLERİ:

Birgül Özden

Dilek Filiz

Hatice Tunga

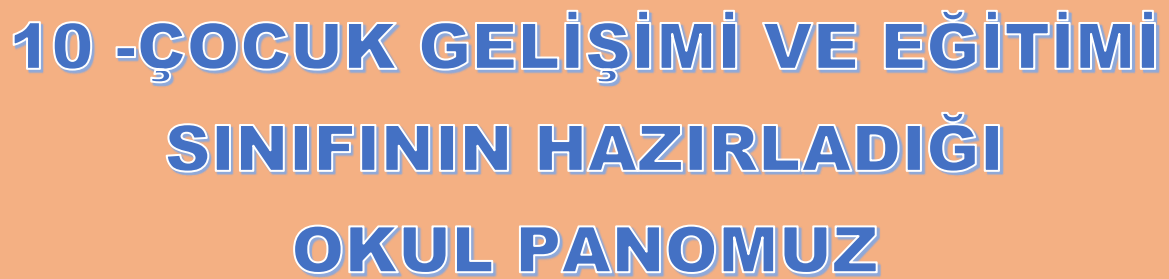
Mine Güner

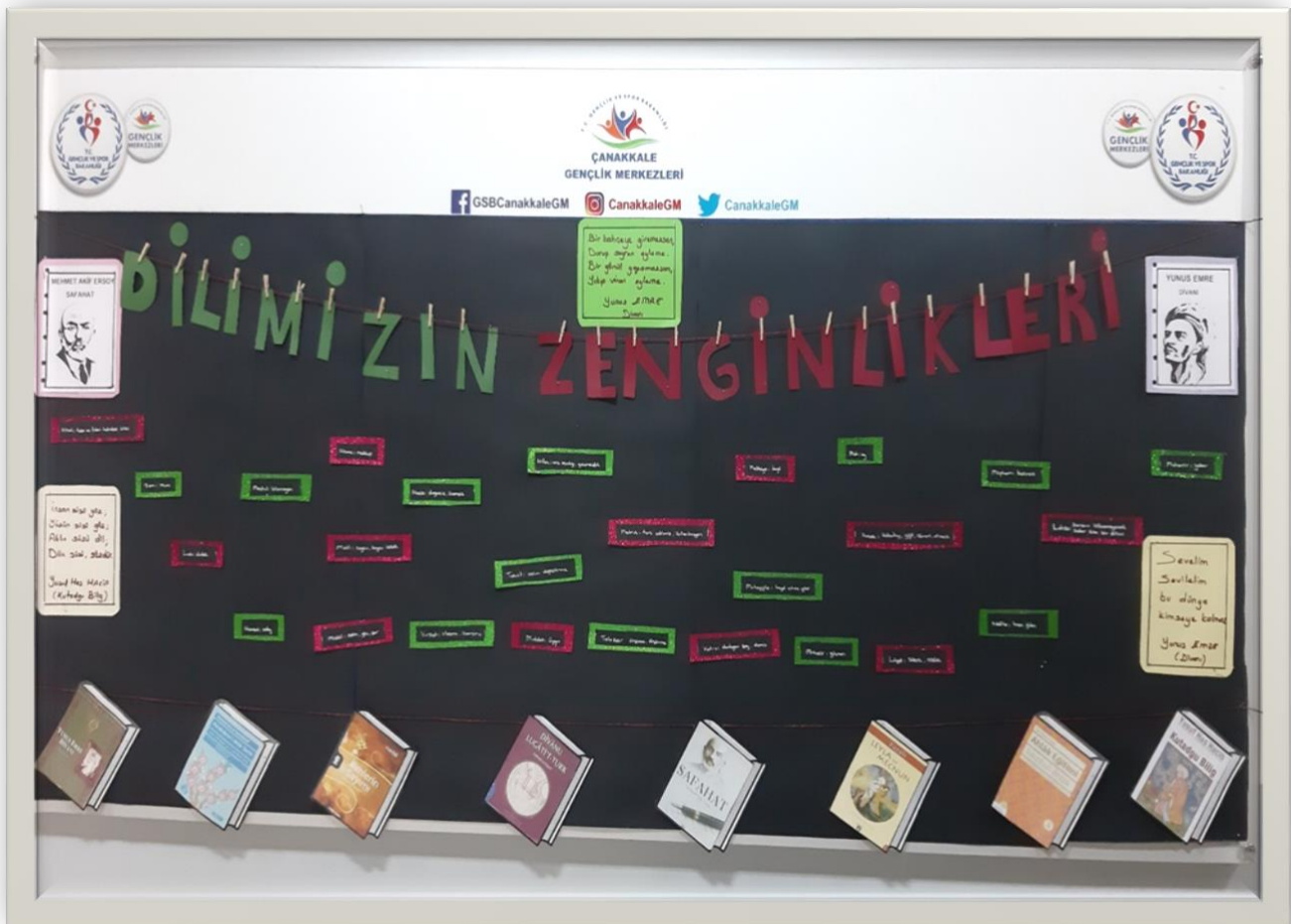
Meryem Şahin

Perizat Gönüldaş

Selcen Özkan

Vicdan Çetin

ÖĞRETMEN: VİCDAN ÇETİN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

12-GÜZELLİK VE SAÇ BAKIM HİZMETLERİ SINIFININ OKUL PANOSU

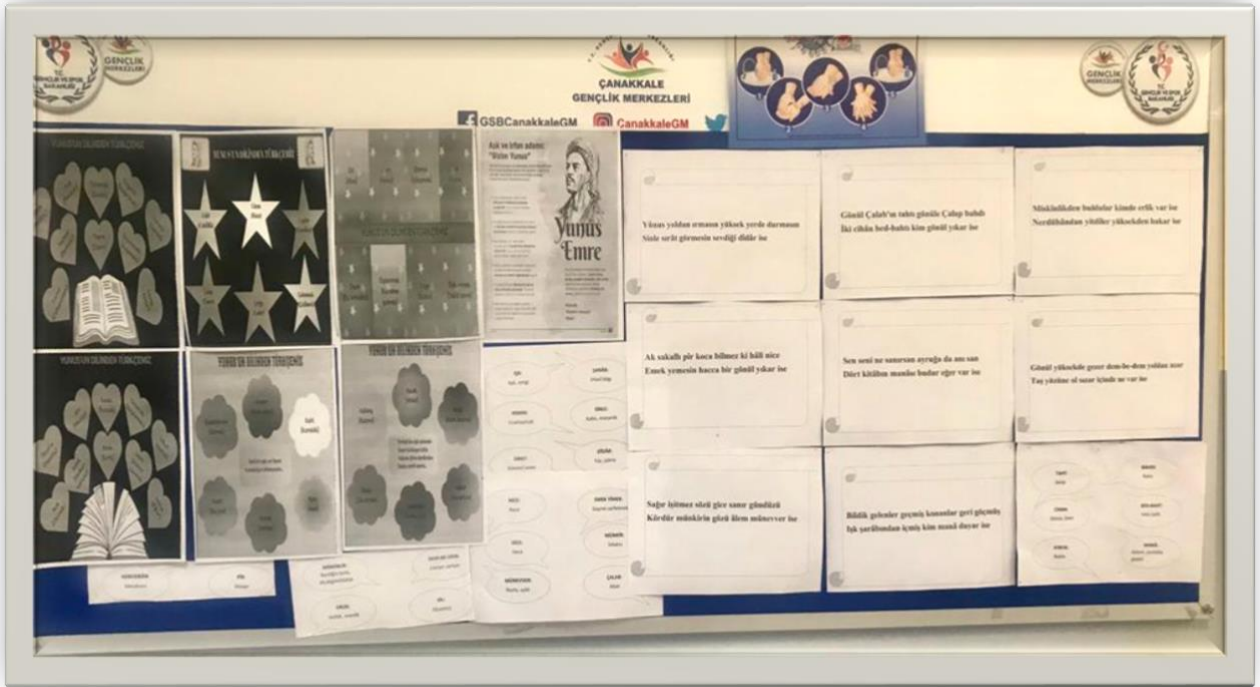
ÖĞRETMEN: VİCDAN ÇETİN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

11-M SINIFININ OKUL PANOSU

ÖĞRETMEN: ÖZLEM SAVAŞ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

**PANO ÇALIŞMALARINA KATILAN
ÖĞRENCİLERİMİZ**

10- ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

28 CEREN ORHAN

59 SUDENAZ ÇAKIR

803 FADİME HAYRUNNİSA YILMAZ

12-MODA TASARIM TEKNOLOJİSİ

513 NAZLI NEHİR ERİŞ

1631 EBRU SERT

1633 NURİYE TUNA

1634 ELİF SUDE ABACIOĞLU

1636 AYSEL ÇELİK

12-GÜZELLİK HİZMETLERİ

436 CANSU SARI

1624 MELİKE NUR UYSAL

1625 İREM EKİN BİLLUR

1628 SUDE GEYİK

11-MOTORLU ARAÇLAR TEKNOLOJİSİ

810 BURAK CAN ÇOKBİLİCİ

196 ARDA GÜNEY

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9-B BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ SINIFI “BİLEN OTURUR” ETKİNLİĞİNDEN

ÖĞRETMEN: EMİNE HİLAL AKBUDAK

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

BİLEN OTURUR ETKİNLİĞİMİZDEN

9-B BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

225 TALHA ACAR

484 HALİL EFE ÖZDEMİR

556 VELİ SOY

591 TUĞRUL NARGAZELİ

601 KUZEY ERKAN

845 İLAYDA BAYRAKTAR

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

ARALIK AYI ETKİNLİKLERİMİZDEN ÖRNEKLER “SAFAHAT OKUMALARI”

***AFİŞ OLUŞTURMA**

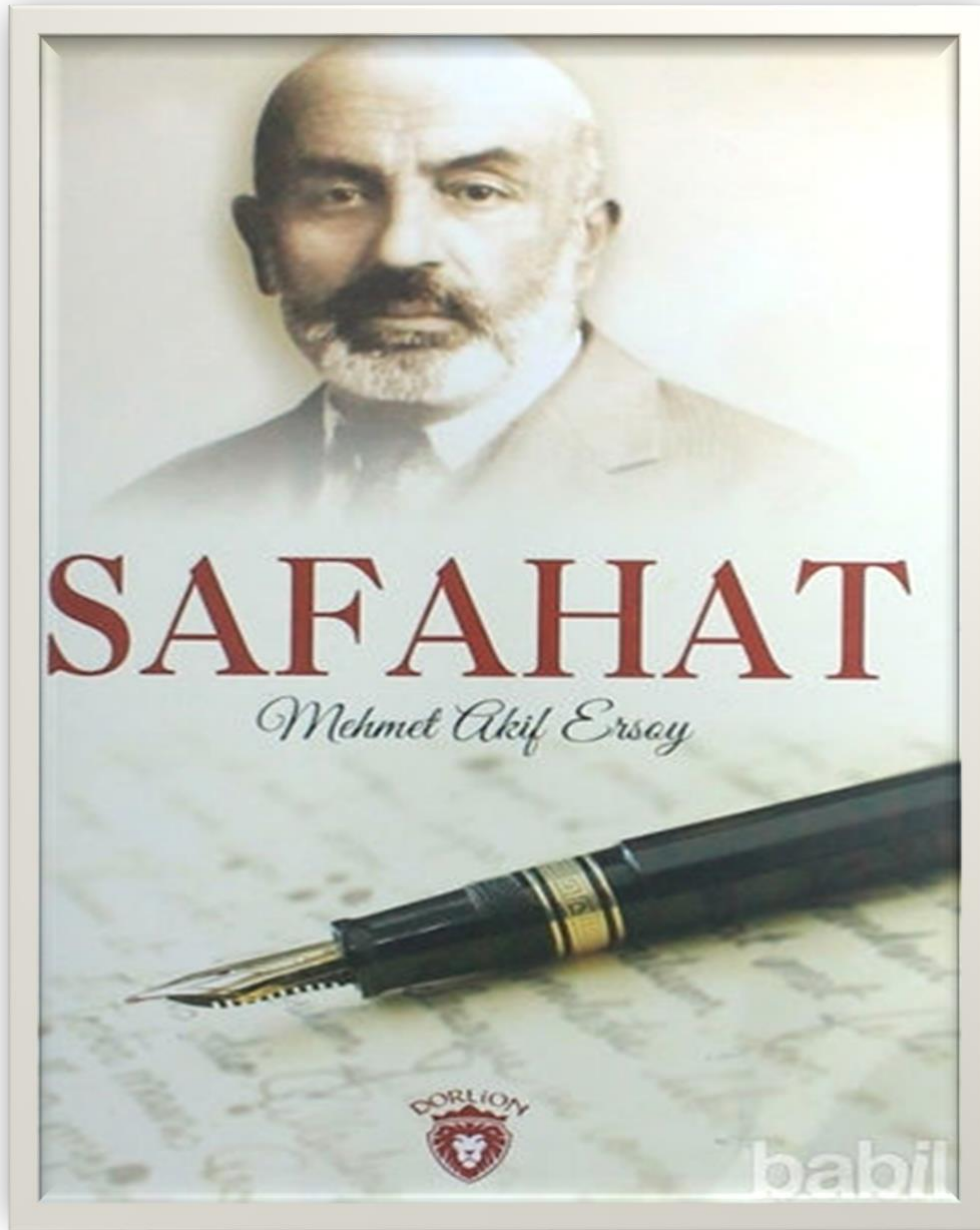
***ÇEVİRİM İÇİ BİLGİ
YARIŞMASI**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

SAFAHAT OKUMALARI

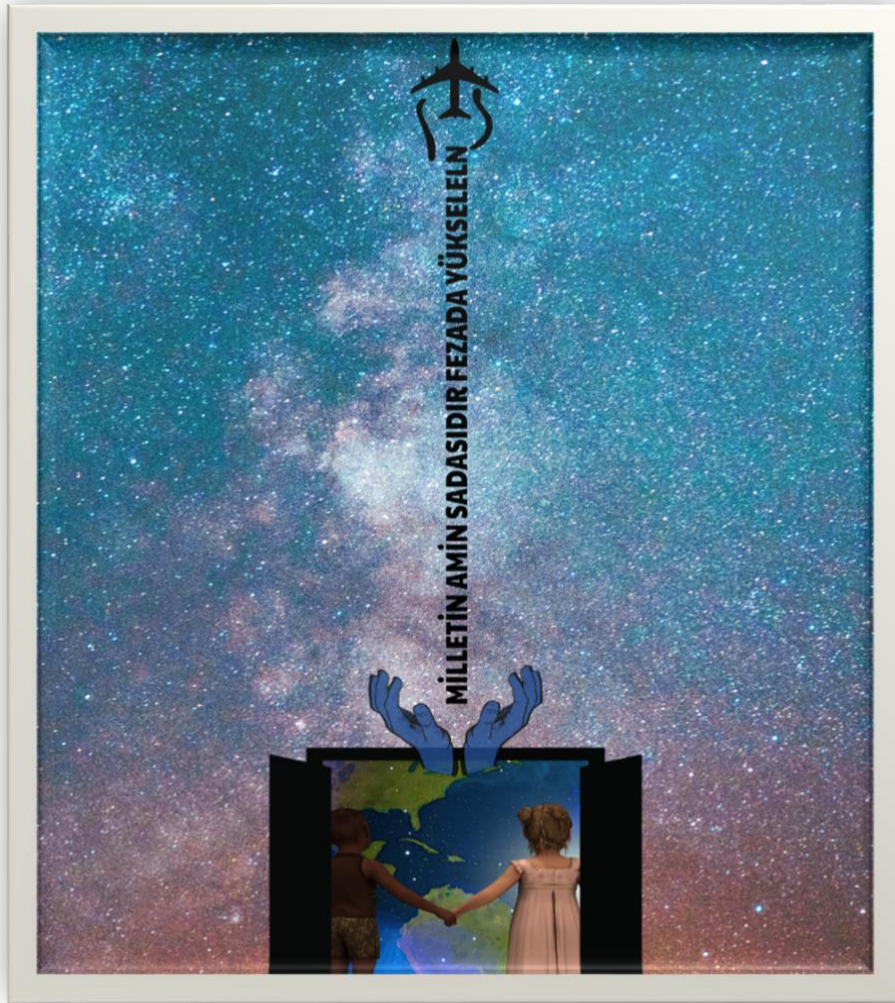
DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

11-B BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİSİNİFİ

AFİŞ OLUŞTURMA

ÇALIŞMALARIMIZDAN

11-B BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

912 TUNA KALFA

ÖĞRETMEN: HATİCE TUNGA

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

SAFAHAT KONULU ÇEVİRİM İÇİ BİLGİ YARIŞMASI

9-B BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

9-ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

10-ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

SINIFLARINDAN KATILIM SAĞLANMIŞTIR

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**DİLİMİZİN
ZENGİNLİKLERİ**
Projesi

“Sözlük Özgürlüktür”

SAFAHAT

Liseliler Arası
Çevrim İçi Bilgi Yarışması

23 Aralık 2023

19.00

ogm.eba.gov.tr

**ÖĞRETMENLER: ELİF KÖROĞLU-VİCDAN ÇETİN-
EMİNE HİLAL AKBUDAK**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

ÇEVİRİM İÇİ BİLGİ YARIŞMASINA KATILAN ÖĞRENCİLERİMİZ

10-ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

65 EDA NUR TÜRKER (ÇANAKKALE'DE 69.)

1513 AYSEL TEKEBAŞ (ÇANAKKALE'DE 73.)

9-ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

880 EVİN ÖNCÜ

575 AYŞE İŞÇİ

608 SELİN DİLBAZ

166 ALEYNA SARP

9-B BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

225 TALHA ACAR

484 HALİL EFE ÖZDEMİR

556 VELİ SOY

591 TUĞRUL NARGAZELİ

601 KUZEY ERKAN

845 İLAYDA BAYRAKTAR

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

OCAK AYI

ETKİNLİKLERİMİZDEN

“DİVANU LÜGATİ’T TÜRK OKUMALARI”

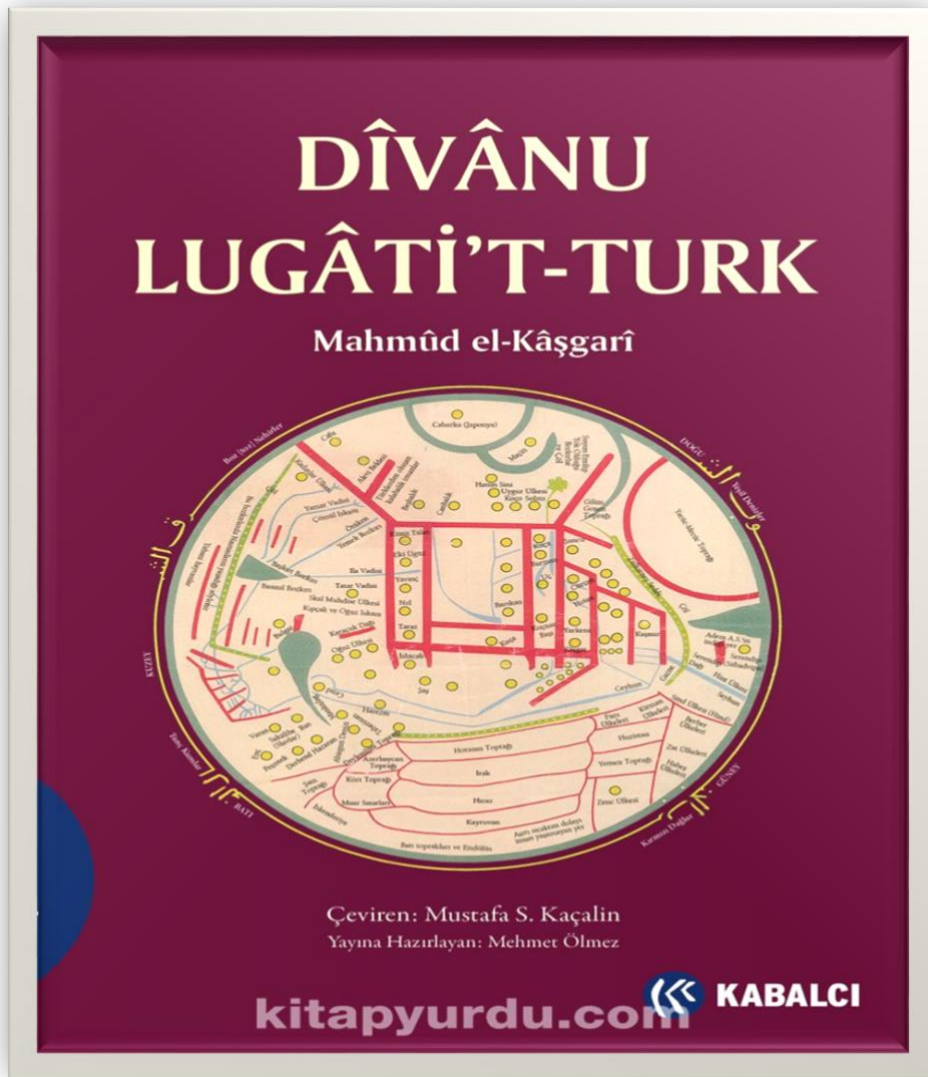
- **ANLAMINI BUL ETKİNLİĞİ**
- **HATIRLATMACA ETKİNLİĞİ**
- **HİKÂYE YAZMA ETKİNLİĞİ**
- **DENEME YAZMA ETKİNLİĞİ**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

DİVANU LÜGATİ'T TÜRK OKUMALARI

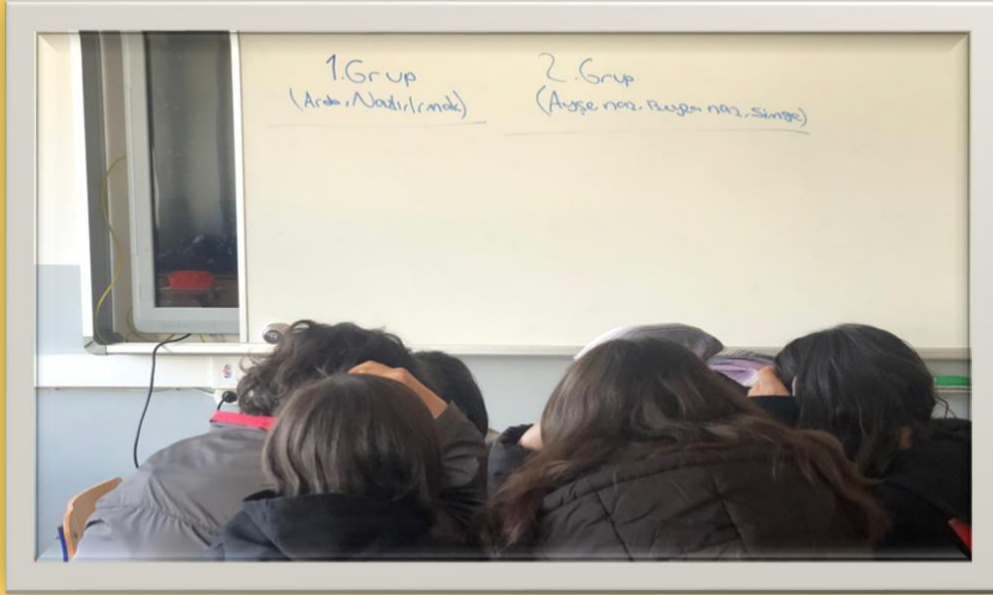

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9-YİYECEK VE İÇECEK HİZMETLERİ SINIFI “ANLAMINI BUL” ETKİNLİĞİNDEN

ÖĞRETMEN: GÜLER YURTSEVEN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

10-BÜRO YÖNETİMİ SINIFI

ANLAMINI BUL ETKİNLİĞİNDEN

ÖĞRETMEN: MERYEM ŞAHİN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

ANLAMINI BUL ETKİNLİKLERİ

9 YİYECEK VE İÇECEK HİZMETLERİ

534 BEYZA NAZ GÜMÜŞ

662 ARDA ÖNDER

672 NAZLIHAN UYANIK

834 AYŞENAZ ÖZSOY

868 IRMAK ŞENER

937 SİMGE BOSTAN

10-BÜRO YÖNETİMİ

47 EGE ÇİLİNGİR

1337 EFE BULUT

1306 BERAT TAŞ

1322 DİLAN KAÇAR

1323 PUSAT İSMAİL GÜNEY

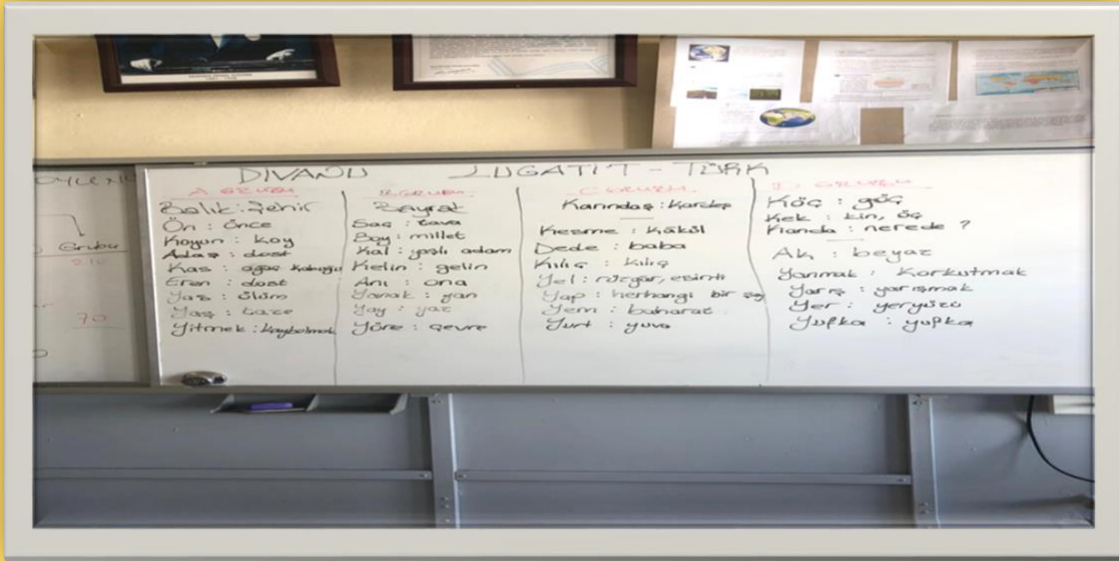
1370 MEHMET EREN YAVUZ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9-İNŞAAT TEKNOLOJİSİ SINIFI HATIRLATMACA ETKİNLİĞİNDEN

DİVANU LÜGATİ'T TÜRK'TEN KELİMELERİMİZİ SEÇTİK

**KENDİ ARAMIZDA BİRİNCİ OLAN GRUBA BELGELER
HAZIRLADIK
ÖĞRETMEN : EMEL VAR CENGİZ**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

10-PAZARLAMA SINIFININ “HATIRLATMACA” ETKİNLİĞİNDEN

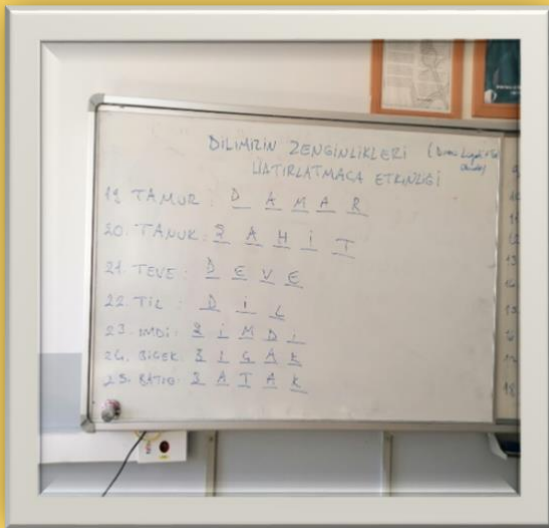
ÖĞRETMEN : EMEL VAR CENGİZ

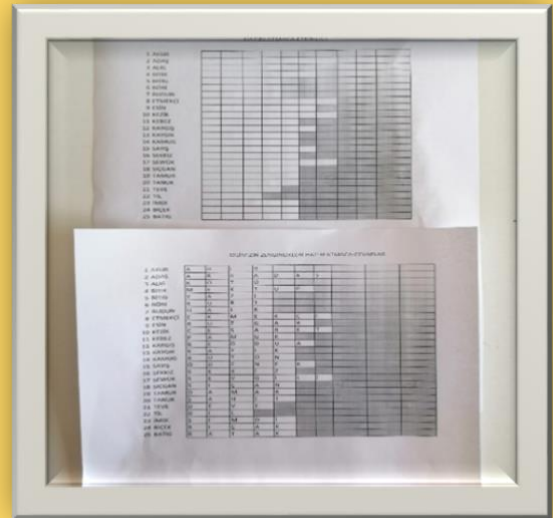

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9-MUHASEBE VE FİNANSMAN SINIFI HATIRLATMACA ETKİNLİĞİNDEN

ÖĞRETMEN: MERYEM ŞAHİN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

HATIRLATMACA ETKİNLİĞİ

10-PAZARLAMA

465 SILA YAMAN

714 MEHMET ALİ

BİÇER

970 EGE BAŞAR

1318 EMİRCAN

ÖZDEMİR

1330 TAYLAN YILDIZ

1333 ULAŞ OLGUN

1347 ALİ EFE YILDIZ

9-MUHASEBE VE FİNANSMAN

981 MEHMET CAN

KARAGÖZ

664 DİLA AÇIKGÖZ

665 ELA AÇIKGÖZ

510 LAMİA ÖZCAN

151 GÖKÇE ÇAKIR

9-İNŞAAT

TEKNOLOJİLERİ

348 TUANA ÖZEN

349 TUANA HASATO

389 BATIN AKGÜL

391 BATUHAN

ÖZKARA

492 HASAN CAN

ÇAKAR

653 ENSAR

YALÇINKAYA

674 RECEP ÖZTÜRK

685 KAAAN ÇETİN

692 CİHAN ESİN

734 ALPEREN

KARABÜBER

735 YAREN YENİKÖY

879 ELA BULUT

881 MUSTAFA ONUR ŞAHİN

889 HAZAL GÖKÇE TAŞ

928 MEHMET KAĞAN

MASALCI

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9 İNŞAAT TEKNOLOJİLERİ SINIFI HİKÂYE YAZMA ETKİNLİĞİNDEN

CAN ADAŞIM

Deniz küçük bir ilçede normal bir hayat sürüyordu. Deniz'in çok sevdiği bir kuşu vardı. Bir gün kuş kafesten kaçıp, camdan dışarı çıktı. Deniz peşinden gitti ve tam yakalayacakken bir enük onu ağzına aldığı gibi midesine indirdi. Deniz'in her yerini şaşkınlık ve üzüntü sarmıştı. Ağlayarak eve koşarken, karşıdan araba geldiğini fark etmedi ve yola atladı. Aracın Deniz'e çarpmasına ramak kala, enük arkasından ittirip onu kurtardı ama araba enüğe çarpmıştı.

Deniz hemen onu bir veterinere götürdü. Veteriner onu iyileştirdi. Enüğü doğal ortamına salacakken gözlerindeki hüznü bakışı fark etti, öyle üzgün öyle üzgündü ki bakışlarından belli oluyordu. Deniz enüğün bu bakışlarına başta anlam veremedi, enük onun çok sevdiği adaşını, kuşunu yemişti ve hala enüğe karşı içinde kötü bir his vardı. Deniz ne kadar dirense de enüğün masum ve melül bakışlarına karşı koyamadı. Onu orada bırakmadı ve sahiplendi. Gün geçtikçe ona bağlandı, ona Mucize ismini verdi. Mucize artık onun adaşıydı. Her şey çok güzel giderken Mucize hastalanmıştı ve Deniz'den uzaklaşmaya başlamıştı. Deniz bu duruma çok üzülüyordu. Bir gün baktığında Mucize'yi hiçbir yerde bulamadı ve Mucize'nin kendisini terk edip gittiğini düşünerek hayvanlara karşı olan güveni sarsıldı, nefreti büyüdü. Ama adaşını kaybetmek istemiyordu ve onu aramaya başladı. Evinin ilerisindeki ormanlık bir arazide cansız bedenini buldu. Üzerinde herhangi bir kan, tap izi yoktu. Nasıl öldüğünü merak etti ve otopsi yaptırmaya karar verdi. Deniz otopsi sonucu karşısında büyük bir şaşkınlığa uğramıştı. Deniz'in kuşu yani Mucize'nin yediği kuş aslında kötü bir virüs taşıyormuş. Bu durum Mucize'nin hastalanıp ölmesine neden olmuştu.

Mucize'nin Deniz'den uzaklaşma sebebi ise hastalığını fark edip öleceğini anlamasıydı. Deniz o gün çok sevdiği adaşını kaybetmişti ve onu artık hiçbir şey geri getiremezdi. Deniz'e geri kalan tek şey Mucize'nin ölümsüz adaşlığıydı.

ANAHTAR KELİMELELER:

•adaş: dost •enük: köpek yavrusu •tap: (darp) yaralama veya dövme izleri

ÖĞRENCİNİN ADI -SOYADI: TUANNA HASATO

NO: 349 SINIF: 9 İNŞAAT TEKNOLOJİLERİ

ÖĞRETMEN: EMEL VAR CENGİZ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

12-A BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ SINIFI

HİKÂYE YAZMA ETKİNLİĞİ

UMUT

Hayattaysan her zaman bir umut vardır, umutsuzsan kendini kandırırsın, umut ancak ve ancak öldükten sonra bir işe yaramaz.

Ben Umut, adım gibi umut vadetmek isteyen, 18 yaşında, ilkeleri olan bir gencim. Ülke zor durumda; ülke çöküşün eşiğine getirilmiş, halk ezilmiş, düşman çoğalmış, ülke işgale sürüklenmişti. Halk, kahraman beklemek yerine kahraman olmayı tercih etmiş, karşı saldırıya tüm gücüyle geçmişti. En yakın arkadaşım Eren ile birlikte, halkımızın içinden çıkan koca yürekli kahramanlar gibi askere gönüllü olarak yazılıp ülkemize istiklal yolunda hizmet etmek istiyorduk ve tam olarak da bunu yapacaktık.

Eren'e şunu sormuştum "Biz yapmayacaksak, onlar yapmayacaksa kim yapacak? Kim bu güzelim vatanın topraklarına, can damarına sokulmuş savaş illetine son verecek? Kim yitirilen onca canın hesabını verecek? Kim bu devleti sahipsiz bırakacak? Ben, biz, bizim gibiler bırakmayacak Eren. Eren ise bana şöyle söyledi: "Haklısın Umut, haklısın da ben anamı, kardeşimi ve nişanlımı bırakıp nasıl gideyim? Onların tek dayanak noktası benim. Ben olmadan kim eve ekmek getirecek he!" Eren de kendine göre haklıydı. İkimiz de genceciktik. Cepheye gidip savunma yapmaya pek hevesliydik ancak Eren'in gerçekten de bir nişanlısı ve düşünmesi gereken bir ailesi vardı. Benim ise ailemin başında babam vardı fakat Eren'in babası önceki sene vefat etmişti. Eren'i yalvar yakar ikna etmeliydim. Eren'e şöyle söyledim: "Bugün gitmediğin o cephe askerler şehit oluyor ve senin ailen için savaşıyor. Senin bugün gitmediğin o cephe yarın senin cephen olmayabilir. Rahatça dolaşamayabilir hatta belki evlenemeyebilirsin Eren!" Bu Eren'i oldukça sarsmış gibi görünüyordu. Kafası allak bullak olmuş, karar vermekte zorlanıyordu. Eren'e düşünmesi için bir müddet zaman tanıdım. Saniyeler dakikaları, dakikalar saatleri, saatler günleri kovaladı.

Her gün gazete yazılarını okuyor gördüklerimize inanamıyorduk. Herkes savaşa gönüllü olarak giderken, biz sıcak yuvamızda oturacak değildik! Uzun süren çabalarım sonucu Eren'i zor da olsa ikna etmeyi başardım. Eren ile savaşa gönüllü olarak gitmeyi kafaya koymuştuk. Sadece biz değil kasabamızda yaşayan genç ve çevik olan adaşlarımızı teşvik edecek ve hep birlikte cepheye destek olmaya gidecektik. En azından cephedeki askerlere biraz da olsa yardımımız dokunabilirdi. Eren ile aramızda geçen uzun savlaşmalar sonucunda bu kararı kasabada yaşayan adaşlarımıza da yavaş yavaş tıyurmaya başladık. Ailelerimiz bu kararımıza nasıl tepki verecek bilmiyorduk ama bizim kararımız kesindi. Cepheye savaşılan askerler hayatlarını feda ederek ülkemizin istiklal ateşini körüklüyorlardı. Biz de bu dayanışma ateşini daha fazla körükleyip önümüzdeki karañku yolu aydınlatmalıydık. Ülkemizin geleceği, bağımsızlığı ve ulusal güvenliği buna bağlıydı. Her şey hazırды. Kasabadaki tüm delikanlı gençleri bir araya getirmiş, küçük çaplı bir dayanışma çeriği kurmuştuk. Kimisinin ailesi yalvar yakar oğullarını bu yoldan döndürmeye çalışmış, kimisinin ailesi de gözlerinden düşen tek damla yaşaınurmak ile oğullarını bu vatan yolculuğuna uğurlamıştı. Bazıları cepheye gitmekte ıkirçkün ediyordu. Eren ve ben de ıkirçkün eden arkadaşlarımıza durumu açıklıyor ve bunun bizim sorumluluğumuz olduğunu söyleyip onları zor da olsa ikna etmeye çalışıyorduk. Çabalarımızın sonucunda bazı arkadaşlarımız bu yoldan geri dönseler de biz kalan arkadaşlarımız ile gemileri yakmıştık. Kimliklerimizi hazırlayıp ailelerimize veda ettik. Bu çok zor bir andı. Daha önce hiç ailelerinden ayrılmamış çocuklar olarak bugün cepheye destek olmak için yola koyulmuştuk. Çaresizlik ailelerimizin gözlerinden okunuyordu ama yapacak bir şey yoktu. Biz kadıtmayacaktık. Savaş iki kazananı olmayan bir oyundu. Biz de bu oyunu kazanmaya destek olmak için gidiyorduk. Kayıtlarımızı yaptırıp bir haftalık hızlandırılmış eğitime girmiş, eğitimimizi tamamlamış ve vatani kurtaracağımız hevesiyle hazırlanmıştık.

Yarın tren ile ilk görev yeri olarak yazılan Afyonkarahisar Sandıklı ikinci tabura gidecektik. Can dostum Eren ve diğer arkadaşlarımız ile birlikte trene bindik. İçeride umut dolu askerler, dışarıda hüznü dolu aileler vardı. İçim kıpır kıpırdı. Hepimizin ailesi tren garında bize doğru bakıyor kimi el sallıyor, kimi ağlıyor, kimi gururlu bir şekilde bakıyor, kimi ise ellerini trenin camlarına yaslamış oğulları için dua ediyorlardı. Trene binmeden önce annem ile yaptığım son konuşmada merak etmemesi gerektiğini, zaten cephede işlerin iyi gittiğini ve yakın zamanda vatan için savaşmış bir asker olarak geri döneceğimi söyledim. Oldukça vatansever olan kal abamın benimle gurur duyduğunu görebiliyordum. Elindeki bastonu sallıyor ve ağız hareketlerine bakılırsa benim için dua ediyordu. Sonunda tren hareket etmişti. Tren ağır ağır ilerlerken, hepimiz camların arkasından kayıp giden ailelerimizi izledik. Uzun süre ailelerimizden uzak kalacaktık, bunu başarabilecek miydik?

Eren ile trende oturduğumuz yerlerden heyecanla birbirimize bakıyorduk. Hemen bir gazete bulduk; cephele bizim açımızdan gayet iyi durumdaydı, oldukça iyi gidiyorduk. Bunu diğer arkadaşlarımıza da bildirdik ve onların hissedilebilir bir şekilde düşmüş olan mental sağlıklarını tazeledik. Yaklaşık sekiz saat sonra biz de cepheye varıp alp askerler arasına katılacaktık. Bir müddet sohbet ettikten sonra trenden dışarıyı izlerken uyuyakaldım.

Sonraki birkaç saati ise uyuyarak geçirdim. Gözümü açtığımda, kolumdan biri dürtmeye başladı. Bu Ali'ydi. Kalkmam gerektiğini cepheye yaklaştığımızı söyledi. Hava kapkaranlıktı, bomba sesleri duyuluyordu. Yavaşça uyuyakaldığım koltuktan doğruldum ve havaya baktım. Burası gazetelerde anlatılanlardan biraz daha korkutucu diyerek Ali ile birbirimize bakıp gülümsedik. Diğer arkadaşlarımın yüzlerine baktığımda onların da tedirgin bir şekilde tren camlarından etrafa baktıklarını gördüm. Oysa tedirgin olacak bir şey yoktu. Cephele lehimizeydi. En azından bu şekilde düşünüyordum. Tren durmuş, hepimiz trenden inmiştik. Cephenin havası çok boğucuuydu. Sürekli gelen top sesleri de insanı tedirgin ediyordu. Neyse ki hepimiz bir aradaydık ve bu gerçekten iyi hissettiriyordu. Bize verilen emir doğrultusunda görev yerimiz olan ikinci taburun olduğu cepheye doğru yola koyulduk. Yaklaşık bir saat yürüdükten sonra cepheye varacaktık. Uzun süren bir yola başladık.

Bizim gibi gönüllü gençlerin cepheye gelmesiyle uzun sürede orada olan ve canları pahasına savaşan tüm çeriğlerin vatanın kurtuluşuna dair umutları yeşermiş, gözleri gülümşdü. Bu da Eren ve benim köyden ayrılırken nasıl da doğru bir karar verdiğimizizi ortaya koyuyordu.

ANAHTAR KELİMELELER:

•adaş: dost, çeriğ: asker, sav:söz, atasözü, karanku: karanlık, ikerçkün: ereddüt, ikircim, kadıtmak: geri dönmek, tuyturmak: duyurmak, yaşanurmak: gözün yaşarması

ÖĞRENCİNİN ADI -SOYADI: EMRE ÇAVUŞ- HARUN ÇELİK

NO: 1101-1009 SINIF: 12A BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

ÖĞRETMEN: SELCEN ÖZKAN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

DENEME YAZMA ETKİNLİĞİ

DÖRT BÖLÜM – ON ASIR

BÖLÜM 1 | DİVAN

Divan-ı Lüğati't Türk, tarihi boyunca dil ve kültür alanında zengin bir mirasa sahip olan Türk toplumunu yansıtan, Kaşgarlı Mahmud'un kaleminden çıkan eşsiz bir eserdir. Türkçenin bilinen en eski sözlüğü olan Divan-ı Lüğati't Türk, Bağdat'ta 1072-1074 yılları arasında yazıldığı tahmin edilen Türkçe-Arapça bir sözlük ve ansiklopedidir.

Bu minvalde bu eser tarihçiler ve edebiyatçılar açısından çok önem arz ediyor. Bir araştırmacı olup o dönemi araştırdığınızı düşününüz, bu pekâlâ kolay olmayacaktır; ancak Kaşgarlı Mahmud'un ortaya koyduğu bu eser sayesinde elbette işiniz daha da kolaylaşacak ve o dönemi daha iyi anlayacaksınız. Özellikle o dönemin lehçesini, yazı ve söz dilini ve elbette edebiyatını daha iyi anlayacak, daha fazla irdeleyerek dönemi daha iyi öğreneceksiniz.

İslam kültürü ve Türk kültürü arasındaki benzersiz kesişim noktasında ortaya çıkan Divan-ı Lüğati't Türk, sadece bir sözlük değil, aynı zamanda dilin evrimi ve o dönemdeki sosyal hayatın bir aynasıdır.

Çok açıktır ki Divan-ı Lüğati't Türk'ün ele geçiriliş hikâyesi pek trajikomiktir. Bu sözlüğün bir nüshası rivayetlere göre eski maliye bakanı olan Nazif Bey'in kitaplığında bulunur. Nazif Bey tarafından sıkışınca satması için bir kadına verilir. Bu kadar değerli bir şeyin değerini bilmemek bir insan ayıbıdır; oysa bu kitap oldukça değerlidir. Sıkıştığında sahaflara gidip otuz liraya satmasını istediği bu kitap, tarihi ve kültürel açıdan bir nimettir. Böyle bir eser için bırakın otuz lirayı, bir servet bile verilirdi.

Sahaflarda bir kadın tarafından otuz liraya satılmaya çalışılan bu kitabı Burhan Bey yüksek bir fiyattan alır diye düşünerek Maarif Nazırı Emrullah Efendi'ye götürür. Burhan Bey de çoğu kimse gibi bu eserin değerini bilememiştir; ancak birileri bu eserin değerini bilecektir.

Emrullah Efendi, kitabı İlmiye Encümenine havale eder fakat encümen kitaba on lira değer biçer. Kitabın satış fiyatının otuz liradan aşağı olamayacağını söyleyen Emrullah Efendi reddedilir ve kitap satın alınmaz. Kitap Burhan Bey'e geri verilir.

İşte o sıralarda Ali Emîrî Efendi adında bir kitapsever her hafta sahaflara gelir, bir gün Burhan Bey'in dükkânına uğrar. Uğradığı dükkânda bakınan Ali Emîrî Efendi, Dîvân-ı Lugâtî't-Türk'e rastlar. Bu eseri bilen Ali Emîrî Efendi heyecanlanarak hemen fiyatını sorar. Cebinde yalnızca on beş lira olan Ali Emîrî Efendi otuz lira olduğunu duyunca yarısını sonra vermek istediğini söylese de maalesef Burhan Bey bunu yapamayacağını, kitabın ona değil bir kadına ait olduğunu ve otuz liradan aşağı satamayacağını söyler.

Ali Emîrî Efendi durur mu? Kitabın değerini farkındadır, sonunda biri tarafından değeri anlaşılmıştır. Bir arkadaşından borç alarak Dîvân-ı Lugâtî't-Türk'e sahip olur. Kendisi çok okuyan biridir ve elbette her okur gibi birçok şeyin değerini okumayan kesime kıyasla daha çok bilmektedir. Ali Emîrî Efendi aynı zamanda araştırmacı ve tezkire yazarıdır.

Bu eserin bu kadar bile dolaşması garip olsa da sonucunda değerini bilen birine gitmiş olması oldukça iyidir. Eser, ilerleyen yıllarda Talat Paşa'nın araya girmesiyle 1915-1917 yılları arasında üç cilt halinde basılmıştır.

BÖLÜM 2 | LÜGAT

Divan-ı Lügati't Türk "Türk Dilinin Sözlüğü" anlamına gelir. Eser, edebiyat ve kültürel açıdan çok büyük bir öneme sahiptir. O dönemin Türk dilinde kullanılan farklı yazım biçimlerini de yansıtmaktadır.

Kaşgarlı Mahmud bence bu eserinde tüm bilgi birikimini ve entelektüel becerisini bir ayna gibi yansıtmıştır. Kaşgarlı Mahmud bir bilgin ve aynı zamanda tarihin değerini bilebilmiş bir yazardır.

Kelime hazinesini, Arapça, Farsça, Moğolca gibi farklı dillerden alınan kelimelerle zenginleştirilmiş. Böylece Divan-ı Lügati't Türk, sadece Türkçe'nin değil, aynı zamanda o dönemin genel dil çeşitliliğinin de bir izdüşümüdür.

Kaşgarlı Mahmud, Karahanlı Türkçesiyle döneminin yazı dilini, ağızlarını, söz ve ses varlığını oldukça başarılı ve ayrıntılı şekilde eserinde ele almıştır. Kaşgarlı Mahmud, Arapça'ya da Türkçe'ye de oldukça hâkimdir; kendisi eğitilmiş bir aileden gelmektedir.

Araplar'a Türkçe öğretmeyi amaçlayan ve Türkçe'nin güçlü bir dil oluşunu ortaya koyan bu eser, 8000 civarında madde başı içerir. Şiir ve atasözleri, pek çok Türk boyundan derleme yapılarak esere yazılmıştır. 11. yüzyılda yazılan bu eser Türkçenin ilk sözlüğü olma unvanını da elinde tutmaktadır. Şu anki bilgilerimize bakılacak olursa, kitabın ilk sayfalarında bir Türk'ün çizdiği ilk dünya haritası yer almaktadır. On İki Hayvanlı Türk Takvimi gibi daha pek çok konu ve madde de bu eserde mevcuttur.

BÖLÜM 3 | TÜRK

Her fırsatta Türklüğü ve Türkler'i öven Kaşgarlı Mahmud, sözlüğü olan Dîvânu Lugâtî't-Türk'te Türklüğe bambaşka bir anlam kazandırmıştır. Kaşgarlı Mahmud "Türk" kelimesini "olgunluk çağı" olarak tanımlamıştır.

Kaşgarlı Mahmud eserinde Türkler'in ve Türklüğün üstünlüğünü vurgulamıştır.

Sonuç olarak, Divan-ı Lügati't Türk, Kaşgarlı Mahmud'un dil bilgisi ve kültürel birikiminin bir ürünü olarak, Türk dilinin tarihi ve kültürel derinliklerine ışık tutan önemli bir eserdir. Bugün bile Türk dilinin evrimini anlamak ve Türkçe'yi keşfetmek isteyenler için vazgeçilmez bir kaynaktır.

BÖLÜM 4 | KISA BİR DİYEM

Bana göre, Divan-ı Lügati't Türk eseri Türk tarihine, Türkçe'ye adeta ışık tutmuştur. Bıraktığı sosyokültürel izler bakımından da dikkate değer bir eserdir. Her özel eser, birinin fark edilişi ile ünlenir; bu hikâyede elbette Ali Emîri Efendi'nin göz ardı edilemez bir çabası vardır. Bana sorarsanız, Ali Emîri Efendi bu hikâyenin gizli kahramanıdır. Tabii ki, bir de basılmasını ve yayımlanmasını sağlayan Talat Paşa'yı unutmamak gerekir. Bu şahsiyetler, bu eserin bugüne ulaşmasını sağlamıştır. Bugün bu eseri okuyarak geçmişimizi daha iyi anlayabiliriz.

Her eser, geleceğe kalıcı bir mektuptur. Bu mektup, içinde geçmişten izler ve hayattan çıkarımlar taşır.

"Kalıcı eserler, zamanı aşan ve insanlık kültürüne değer katan izler bırakır." İşte Divan-ı Lügati't Türk de insanlık kültürüne bırakılmış büyük bir eserdir, Kaşgarlı Mahmud ise önemli bir dilbilgini olmakla birlikte Orta Çağ İslam dünyasının önemli figürlerindendir. Bıraktığı eser sayesinde geçmişi aydınlatıp geleceği şekillendirebiliyoruz, çünkü gerçek eserler bu görevi üstlenir.

ÖĞRENCİNİN ADI -SOYADI: EMRE ÇAVUŞ

NO:1101 SINIF: 12A BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

ÖĞRETMEN: SELCEN ÖZKAN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

ŞUBAT AYI ETKİNLİKLERİMİZDEN ÖRNEKLER DEYİMLER VE ATASÖZLERİ

- **"ANLAT BAKALIM" ETKİNLİĞİ**
- **"DRAMA İLE ATASÖZÜ/DEYİM ANLATMA" ETKİNLİĞİ**
- **"ATASÖZÜ/DEYİM RESİMLEME" ETKİNLİĞİ**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

10 HALKLA İLİŞKİLER SINIFI ANLAT BAKALIM ETKİNLİĞİMİZDEN

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

12 ÇOCUK GELİŞİMİ SINIFINDA “DRAMA İLE ATASÖZÜ VE DEYİM ANLATMA”

“Acele işe şeytan karışır.”

“Dost acı söyler.”

“Çocuktan al haberi.”

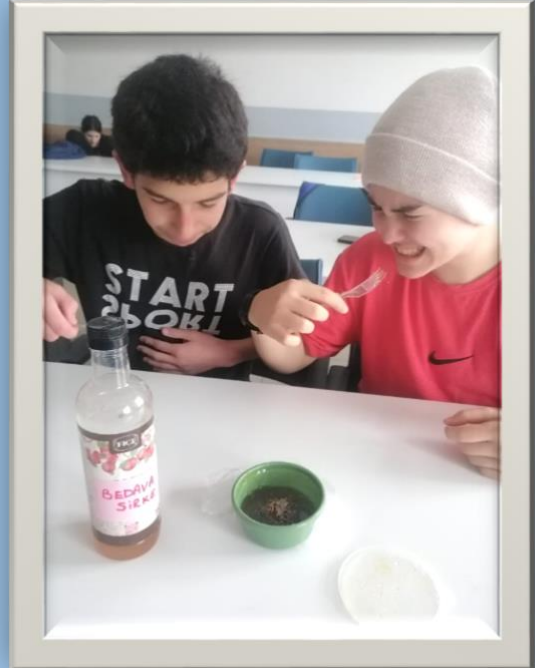

“Güzele bakmak sevaptır.”

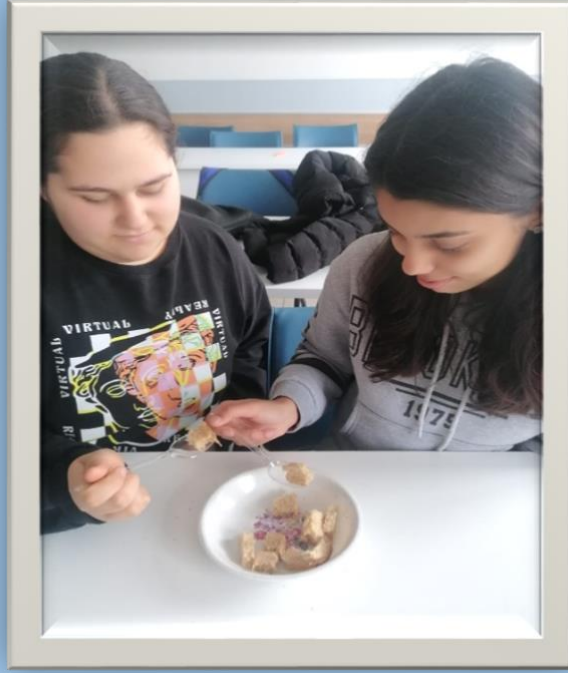
10- BÜRO YÖNETİMİSİNİFİNDA “DRAMA İLE ATASÖZÜ VE DEYİM ANLATMA”

“Birlikten kuvvet doğar.”

“Bedava sirke baldan tatlıdır.”

“Ne doğrarsan aşına, o gelir kaşığına.”

“Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır.”

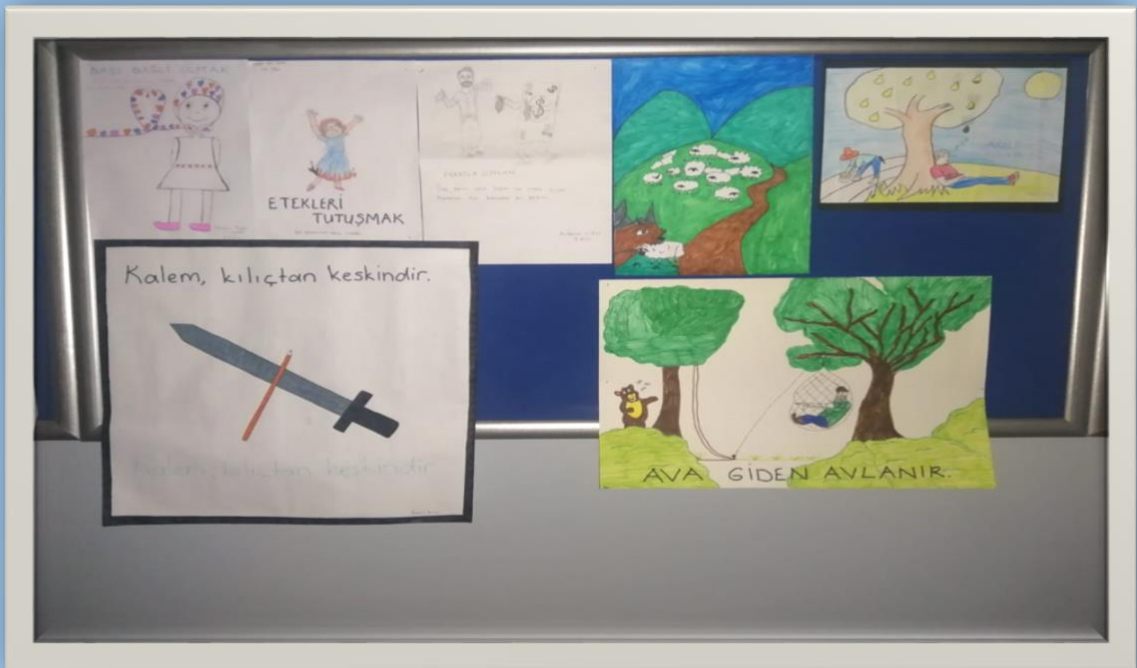
“Güneş girmeyen eve doktor girer.”

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

"ATASÖZÜ/DEYİM RESİMLEME" ETKİNLİĞİMİZ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ ÇANAKKALE BORSA İSTANBUL MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ŞUBAT AYI RAPORU

Projenin Hedefleri

Öğrencilerimizin Türkçe dilinin zenginliklerini keşfetmelerini ve kelime hazinelerini geliştirmelerini sağlamak,

Öğrencilerimizin yazma alışkanlıklarını geliştirmelerini desteklemek ve etkili iletişim kurmalarına yardımcı olmak,

Öğrencilerimizin okuma ve yazma yeteneklerinin geliştirilmesi,

Öğrencilerimizin Türkçeye olan ilgi ve sevgisini arttırmak gibi hedefleri olan bu projenin şubat ayı etkinliğinin temelini **deyim ve atasözleri** oluşturmaktadır.

Projenin şubat ayı uygulamaları arasında, anlat bakalım, drama ile atasözü/deyim anlatma, atasözü deyim resimleme ve okul sergisi etkinlikleri yer almaktadır.

Şubat ayında Dilimizin Zenginlikleri Projesi kapsamında okulumuzda aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirildi:

5-9 Şubat haftası tüm sınıflarda “Anlat Bakalım” etkinliği kapsamında tüm sınıflarda önceden hazırlanmış deyim ve atasözü tabu kartlarıyla tabu oyunu oynandı. Bazı gönüllü öğrenciler tarafından deyimlerin hikâyeleri anlatıldı.

12-16 Şubat haftası tüm sınıflarda Drama ile Atasözü/Deyim Anlatma etkinliği yapıldı. Bir önceki hafta hikâyesi bulunan deyimler sınıf ortamında icra edildi.

19-23 Şubat haftasında resim yeteneği olan öğrenciler öncelikli olmak üzere tüm sınıflarda deyim/ atasözü resimleme çalışması yapıldı.

26 Şubat 3 Mart haftasında bir önceki haftadan derlenen resimlerle minimal resim sergisi gerçekleştirilerek resimlerin bütün öğrenciler tarafından görülmesi sağlandı.

Okuma Saatleri: Öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı dersinin bir saatinde önceden oluşturulan kitap listesine göre kitap okumaları sağlanmıştır.

Yazma Etkinlikleri: Öğrencilere hikâye, şiir, deneme ve masal gibi farklı türlerde yazma çalışmaları yaptırılmıştır.

Etkinlik Sunumları: Öğrenciler, proje kapsamındaki çalışmalarını sergide sunmuşlardır.

Projenin Değerlendirilmesi

Şubat ayında yapılan etkinliklerin genel olarak olumlu bir şekilde gerçekleştiği görüldü. Öğrenciler in etkinliklerde anlatıcı, yarışmacı gibi farklı rollerde aktif olarak görev alması projeye olan ilgiyi arttırmıştır. Atasözleri ve deyimlerin dilimizdeki önemi fark edilmiş olup günlük hayatta daha çok kullanımı konusunda öğrenciler teşvik edilmiştir.

Sonuç

Dilimizin Zenginlikleri Projesi, Türkçe dilinin zenginliklerini keşfetme ve dil yeteneklerini geliştirme için önemli bir adımdır. Proje önümüzdeki aylarda yıllık plana uygun olarak devam edecektir.

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

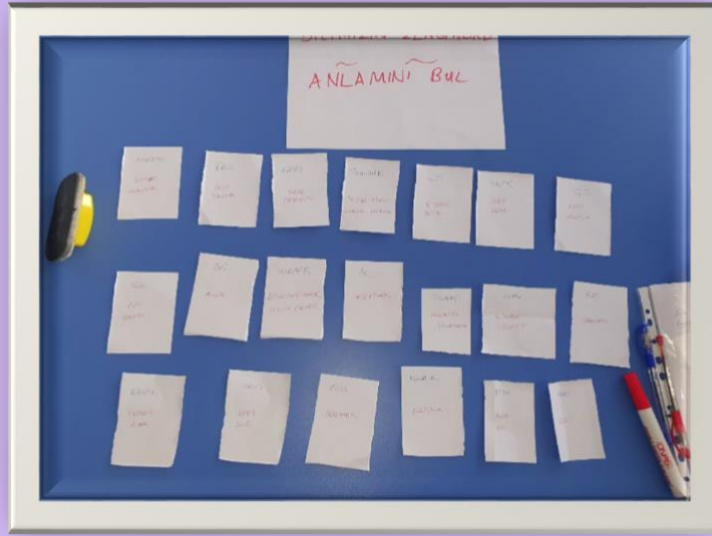
MART AYI ETKİNLİKLERİMİZDEN ÖRNEKLER KUTADGU BİLİĞ OKUMALARI

- *ANLAMINI BUL**
- *KELİME TÜRETME**
- *KARE BULMACA**
- *NESNE TASARIMI**

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9 MODA TASARIMI SINIFI“ANLAMINI BUL” ETKİNLİĞİMİZDEN

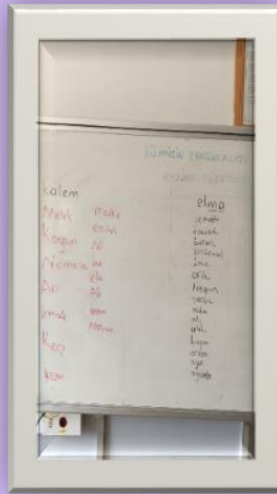
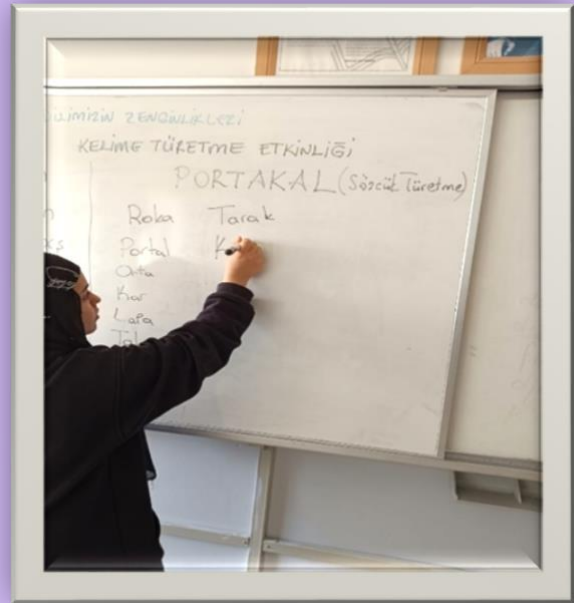
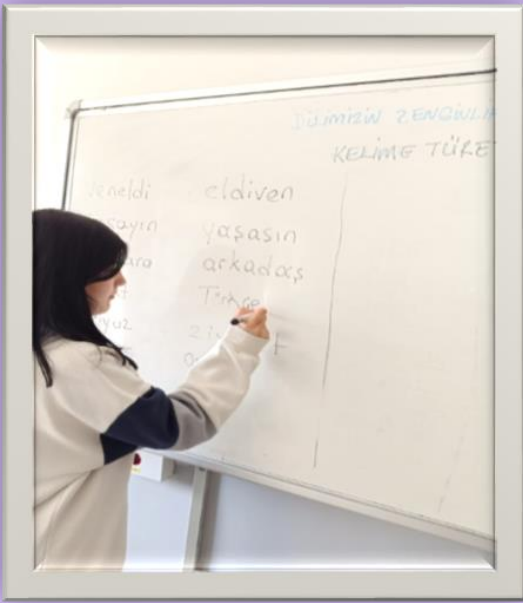

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

9-MUHASEBE VE FİNANSMAN SINIFINDAN “KELİME TÜRETME” ETKİNLİĞİMİZ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

A crossword puzzle grid with the following words filled in:

Across:
1. BAYAT
4. UKUŞ
6. NEGÜ
8. BİLİG
10. MUNGA
12. K
14. EMDİ
16. İSİZ
18. T
20. KÖNGÜL
22. İLİG
24. SUVEN
26. ÖZ
28. Z
30. L
32. E

Down:
2. A
3. E
5. G
7. İ
9. G
11. A
13. İ
15. A
17. C
19. A
21. A
23. İ
25. İ
27. N

Legend:

- 1) Bayat -> Tutar
- 2) Ukus -> Güneş
- 3) Teyit -> Tutar
- 4) Negü -> Kış / Kış
- 5) Bilig -> Bilgi
- 6) Munga -> Akl
- 7) Köngül -> Kışık
- 8) Teyit -> Güneş
- 9) Tutar -> Cihanlar
- 10) Munga -> Bu kadar
- 11) Köngül -> Fikir
- 12) Akl -> Akl
- 13) Köngül -> Kışık
- 14) Emdü -> Kışık
- 15) İSİZ -> Kışık
- 16) T -> Kışık
- 17) Köngül -> Kışık
- 18) İLİG -> Kışık
- 19) SUVEN -> Kışık
- 20) ÖZ -> Kışık
- 21) Z -> Kışık
- 22) L -> Kışık
- 23) E -> Kışık

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

1. Tarmak = Pense / Tırnak
2. İl = Dil
3. Kadgu =
4. Acun = Dünya
5. Tiriğ =
6. Köngül = Göğüs
7. Edgü = iyi
8. Munga = Buca / Bükücü
9. Haza = Hazine
10. Köngül = Göğüs
11. Tengri = Tanrı
12. Tükel = Bütün
13. Talu = Seçkin
14. Uğmak = Cennet
15. Yumuşgi = Habır
16. Ukuf = Akıl
17. Gıgag = Fikir
18. Temüç = Cehennem
19. Suv = Su
20. İlis = Hüsni
İsis = Hüsni
İmi = Şimdi
İm =

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

11 ÇOCUK GELİŞİMİ SINIFINDAN KUTADGU BİLİĞ“NESNE TASARIMI” ETKİNLİĞİMİZ

KALEMLİK TASARIMI

ÖĞRENCİMİZ: MEHMET ÇAKIR

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ MART AYI FAALİYET RAPORU

KUTADGU BİLİĞ özelliği bakımından Edebiyatımızın en önemli eserlerinden biridir. Bu eser mesnevi olması didaktik bir eser olması açısından önemli bir eserdir. Öğrencilerimize KUTADGU BİLİĞ'i tanıtmak amacıyla MART ayında aşağıda yazılı olan faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Anlamını Bul Etkinliği

Bu etkinlikte öğrenciler KUTADGU BİLİĞ'de belirlenen kelimeleri, yasaklı kelimeleri kullanmadan takım arkadaşlarına anlatmaya çalıştılar. Belirlenen süre içinde en fazla kelime anlatan takım oyunun kazananı oldu. Bu etkinlik ile öğrenciler KUTADGU BİLİĞ' deki kelimeleri öğrenmiş oldular.

Kelime Türetme Etkinliği

KUTADGU BİLİĞ'de geçen kelimelerden seçip o kelimelerden yeni ve anlamlı kelimeler türetmeye çalışılır. Kelime Türetme Etkinliği bütün sınıflarda uygulandı. Öğrencilerin bu etkinlikte kelime dağarcıklarını geliştirmeleri hedeflendi.

Kare Bulmaca Etkinliği

KUTADGU BİLİGDEN seçmiş olduğumuz kelimeleri kullanarak öğrencilerden gruplar oluşturarak kare bulmaca yapmaları istendi. Bütün sınıflar içerisinde en güzel kare bulmacayı oluşturan sınıf ödüllendirildi.

KUTADGU BİLİGDEN hareket ile Nesne Tasarımı

İl milli eğitim müdürlüğümüz tarafından düzenlenen yarışmanın şartnamesi öğrencilerimize duyuruldu. Öğrencilere KUTADGU BİLİĞ'i tanıtmak ve Türk kültürünün zenginliklerini vurgulamak için KUTADGU BİLİGDEN beyitler okutulmuş ve bu eserin temel özelliklerinden hareketle Nesne Tasarımı oluşturmaları istenmiştir.

Genel Değerlendirme

MART ayı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler, genel olarak başarılı olmuştur. Projenin bu adımıyla öğrencilerin KUTADGU BİLİĞ'i daha iyi anlayabildiği ve kelime dağarcıklarını zenginleştirdikleri gözlemlendi.